

การแข่งขันทักษะอาชีพศึกษา : กระจกเงาบานใหญ่ของครู

โดย สมบูรณ์ แซ่เจ็ง

10 พฤศจิกายน 2548

ก่อนอื่นต้องขอแสดงความยินดี กับนักเรียน อาชีวศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ในการแข่งขันทักษะการใช้โปรแกรม MS. Powerpoint version 2003 ระดับ ปวช. ของกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร ที่เสร็จสิ้นไปเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2548 ณ โรงแรมสตาร์ จังหวัดระยอง ซึ่งผู้เขียนมีโอกาสดำเนินการให้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ในฐานะกรรมการผู้ออกข้อสอบ โดยมีวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน ซึ่งมีสถานศึกษา 25 แห่งเข้าร่วมแข่งขัน ซึ่งผลการแข่งขันปรากฏว่าผู้ชนะเลิศได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ อันดับ 2 ได้แก่วิทยาลัยพณิชยการเชตุพนและวิทยาลัยเทคนิคนครนายก ได้ อันดับ 3 โดยการแข่งขันครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานประชุมและแข่งขันทักษะองค์การวิชาชีพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร

ถึงแม้จะเป็นส่วนเล็ก ๆ ของงาน แต่การแข่งขันทักษะครั้งนี้ก็ได้สะท้อนภาพการเรียนการสอนของอาชีวศึกษาได้ไม่น้อย โดยเฉพาะทักษะการใช้โปรแกรมสำนักงานอย่างเช่นโปรแกรม Powerpoint ซึ่งผู้เขียนสังเกตเห็นว่าภาพรวมของผู้เข้าแข่งขันทั้ง 25 ทีมไม่ได้มีปัญหาในด้านทักษะการใช้โปรแกรม แต่ปัญหาคลับตกอยู่ที่

ทักษะการคิดและออกแบบชิ้นงานมากกว่า โดยโจทย์การแข่งขัน เป็นเรื่องของการสร้างชิ้นงานนำเสนอเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ซึ่งกำหนดให้ชิ้นงานนั้นต้องนำเสนอแบบใช้เมนูเพื่อเลือกข้อมูลที่ต้องการได้โดยอิสระ และกรรมการได้จัดเตรียมข้อมูลดิบทั้งภาพและข้อความไว้ให้เลือกใช้อย่างครบถ้วน

จากการตรวจให้คะแนนผลงานแต่ละชิ้น คณะกรรมการทุกคนมองเห็นปัญหาที่ค่อนข้างสอดคล้องกัน คือความสามารถในการออกแบบที่ผู้เข้าแข่งขันเกือบทั้งหมดยังขาดทักษะในด้านนี้ เพราะโปรแกรม Powerpoint เป็นโปรแกรมนำเสนอข้อมูลที่สามารถแสดงได้ทั้งภาพ

ข้อความ และเสียง การจะทำให้ผลงานดูน่าสนใจ สวยงาม และมีคุณค่า นั้น อยู่ที่ทักษะการออกแบบมากที่สุด มิใช่อยู่ที่ความสามารถในการใช้ตัวโปรแกรมเท่านั้น นอกจากนี้ความสามารถในการคัดเลือก ตัดต่อ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่จะนำเสนอ ก็ดูเหมือนจะมีปัญหาไม่น้อย เพราะสังเกตได้ว่าผู้เข้าแข่งขันส่วนใหญ่นำเสนอข้อมูลได้ไม่ครอบคลุมทั้ง

ๆ ที่มีข้อมูลให้เลือกใช้อย่างพร้อมพร้อม ส่วนปัญหาทักษะการคิดนั้น เป็นเรื่องของการคิดเชิงระบบ ซึ่งผู้เข้าแข่งขันส่วนใหญ่ยังขาดอยู่ โดยสังเกตได้จาก การออกแบบโครงสร้างของเมนูเชื่อมโยงที่ค่อนข้างสับสนไม่เป็นระบบ ส่งผลให้การเชื่อมโยงไปในแต่ละส่วนมีข้อผิดพลาด

จากข้อสังเกตเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า การสอนวิธีใช้โปรแกรมสำนักงาน โดยเฉพาะโปรแกรม MS. Powerpoint นั้น ไม่ควรมุ่งเฉพาะการสอนวิธีใช้โปรแกรมเพียงอย่างเดียว เพราะวิธีใช้โปรแกรมนั้นเป็นเรื่องแน่นอนตายตัวที่เรียนรู้ได้ไม่ยาก แต่ควรเน้นการสอนในเชิงบูรณาการโดยนำศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างครอบคลุม ตั้งแต่การสอนวิธีคิดอย่างเป็นระบบและการคิดสร้างสรรค์ การออกแบบกราฟิก การคัดเลือกและตัดต่อข้อมูล การตกแต่งภาพ หลักการสื่อสารเพื่อการนำเสนอ ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้จะทำให้ผลงานที่ผลิตออกมามีคุณค่าน่าสนใจยิ่งขึ้น...

